

## **ASMENINĖS APSAUGOS PRIEMONĖS VYKDANT ASBESTO ŠALINIMO DARBUS**



**Asmeninė apsaugos priemonė – bet kuri priemonė, skirta darbuotojui turėti ar dėvėti, siekiant apsaugoti jį nuo rizikos veiksnių, galinčių kelti grėsmę darbuotojo saugai ir sveikatai, bei kitas šiam tikslui skirtas priedas ar reikmuo. Asmeninė apsaugos priemonė turi būti naudojama, kai negalima išvengti rizikos arba pakankamai jos apriboti kolektyvinėmis apsaugos techninėmis priemonėmis, darbo organizavimo priemonėmis, metodais ar tvarka. Kolektyvinėse sutartyse gali būti nustatyti ir taikomi griežtesni reikalavimai, garantuojantys geresnę bei efektyvesnę darbuotojų saugą ir sveikatos apsaugą naudojant asmenines apsaugos priemones, negu nustatyta teisės aktuose.**

Asbesto plaušeliai gali pažeisti plaučius, ko pasėkoje gali išsivystyti mezotelioma ar plaučių vėžys. Atliekant asbesto šalinimo darbus ypatingas dėmesys turi būti skiriamas tinkamų asmeninių apsaugos priemonių (toliau – AAP), ypač kvėpavimo takų apsaugos priemonių (toliau – KTAP) parinkimui. Darbuotojai turi būti išmokyti teisingai naudoti AAP.

### **Kombinezonai**

- Rekomenduojami vienkartiniai kombinezonai.
- Darbams lauke gali prireikti neperšlampamo kombinezono.
- Rekomenduojama parinkti vienu dydžiu didesnius kombinezonus – tai padės išvengti siūlių plyšimo.
- Jei rankogaliai laisvi, neprigludę, juos reikia apvynioti lipnia juosta.

- Po kombinezonu reikėtų vengti dėvėti marškinius ilgomis rankovėmis – tokias rankoves sunku tinkamai uždengti.

- Kombinezoną reikia dėvėti taip, kad klešnės būtų ant avalynės. Sukišus klešnes į batus, į juos gali patekti dulkių, asbesto plaušelių.

- Panaudotus kombinezonus būtina išmesti kaip asbesto atliekas į asbesto atliekų konteinerį.

Dėmesio: niekada negalima išsinešti naudotų kombinezonų iš darbovietės.

### **Pirštinės**

- Naudojamos vienkartinės pirštinės, pvz. latekso, nitrilinės pirštinės.

- Panaudotas pirštines būtina išmesti kaip asbesto atliekas.

### **Avalynė**

- Turi būti avimi tik uždari batai.

Atsargiai: Negalima avėti suvarstomų batų. Juose kaupiasi dulkės ir plaušeliai, kuriuos labai sunku tinkamai išvalyti.

### **Kvėpavimo takų apsaugos priemonės (KTAP)**

- Vienkartinis respiratorius EN FFP3 – trumpalaikiams darbams.

- Puskaukė su P3 filtru – trumpalaikiams darbams.

- Akumulatoriaus varoma KTAP (gaubtai ar hermetiški drabužiai su gobtuvu) su P3 filtru – ilgalaikiams darbams.

- Ištinė kaukė, kuria tiekiamas suslėgtas oras – ilgalaikiams darbams.

Šios KTAP gali netikti žmonėms, turintiems barzdą, žandeną. Darbuotojams turėtų būti parinktos jiems tinkančio dydžio KTAP. Prieš pradėdant darbą darbuotojai turėtų pasimatuoti KTAP ir įsitikinti, kad jos tinkamai priglundą prie veido. Įprasti akiniai taip pat trukdo kaukei priglusti prie veido, esama ištisinų kaukių, kurių viduje tvirtinami akinių rėmai.

KTAP negalima nusiimti užterštoje zonoje. Pabaigus darbus, KTAP nusiimamos paskutinės, po to kai jau nusiimtos kitos AAP. Jei naudojamas vienkartinis respiratorius, jis išmetamas kartu su asbesto atliekomis. Panaudoti filtrai taip pat išmetami kaip asbesto atliekos.

Atsargiai: Niekada negalima palikti respiratoriaus ten, kur gali kauptis dulkės, negalima kabinti respiratoriaus ant kaklo.

Daugkartinės KTAP nukenksminamos, išvalomos laikykitės gamintojų nurodymų ir saugomos švarioje vietoje. Prieš pakartotiną naudojimą reikia įsitikinti ar priemonė yra tvarkinga, t. y. patikrinti:

- dirželių būklę, respiratoriaus, antveidžio sandarumą,
- vožtuvų būklę,
- sriegių, jungčių ir sandarinių būklę,
- filtrų būklę ir rūšį bei įsitikinti, kad nesibaigė priemonės galiojimo laikas,
- oro tiekimo priemonėms - oro tiekimo kiekius,
- ar KTAP komplektas yra visas ir teisingai sukomplektuotas.